

Snapshots: The Industrial Revolution's Clash With Jewish Tradition

1. Bereishit 4:3; Rashi

And Zillah she too bore **Tubal-cain**, who sharpened all tools that cut copper and iron, and Tubal-cain's sister was Na'amah.

Rashi- Tubal-cain: He refined the craft of Cain. Tubal is related to the word תבלין (spices). He "spiced" and "refined" Cain's craft to make weapons for murderers¹

2. Bereishit 11:3-4; Rabbi Samson Raphael Hirsch (Germany, 19th c.)

And they said to one another, "Come, let us make bricks and fire them thoroughly"; so the bricks were to them for stones, and the clay was to them for mortar. And they said, "Come, let us build ourselves a city and a tower with its top in the heavens, and let us make ourselves a name, lest we be scattered upon the face of the entire earth."

פירוש רש"י הירש בראשית י"א:
אם ציבור אימרו: נפעיל את הכחית הגנוזים בציבור, נתאחד כדי להציג את עצמנו: אם אין הציבור כירא, בשם השם, אלא אימרו: נעשה לנו שם: אם תחיד נדרש להיות עבד לציבור, ולא לעבוד את ה'; אם הציבור מציג את עצמו כמטרה, ולא כאמצעי בלבד, — כי אז יאבד כל עתידה המיסרי של האנושיות: אז יתקיימי הדברים, שנאמרו כאן כמעט מנביאתו האדם ממה את כוחו, והוא נאה באמצעים הכלאפתיים שבדשיות. כסבור הוא, שהציבור פטור מעבדות, כי יושביות חקי המיסר, הקדמונים היו

"God blessed them and God said to them: *'Be fruitful and multiply, fill the earth and subdue it; rule over the fish of the sea, the bird of the sky, and every living thing that moves on the earth.'*" **Bereishit 1:28**

"And God created man in His image, and in the image of God He created him" it teaches us that man was fashioned to be a creator, just as God is a creator.
-R. Chaim of Volozhin

Everything God created in His world, He created to express His glory
- Avot, 6:11

3. Shem Olam (R. Meir Kagan, Poland, 20th c.), Hachzaket HaTorah p. 59

● ובהמשך שם: וידעתי גם ידעתי שיקשו איזה אנשים החכמים בעיניהם על דברינו: אם כן, שהדורות כל מה שהוא מוקדם בזמן הוא מוקדם בחכמה, והרי אנו רואין שבזמננו נתגלו הרבה חכמות מה שלא נתגלו בדורות שלפנינו, כגון שבזמננו יש כלי המחזה של חזוי הכוכבים, שנעשה באופן היותר נעלה, ורואים בה למעלה בגבוה מאד מאד. וכן נתחדש בימינו הכלי שמיעה [שקורין טלפון], שנוכל לשמוע בה כמה עשירות פרסאות למרחוק, וכן נתחדש בימינו אמנות התמונה [שקורין פוטוגרפיע (צילום)], שעל ידי השמש נוכל למשוך תמונת האדם בצמצום על הנייר, אף שהאדם בעצמו לא היה יודע מזה דבר, ואם בעת זו עושה איזה פעולה בידי או בשום איבר מאיבריו נמשך תמונת הפעולה גם כן, וכן נוכל למשוך תמונת כל דבר. וכן נתחדש בימינו הכלי של דיבור [שקורין פונוגרף (רשמקול)], שמכניס האדם את קול דיבוריו לשם, ואותו הקול לא נאבד, ולאחר זמן — אף משנפטר — נוכל להוציא כל הדיבורים בקולן ממש מן הכלי ההוא.

● The generations may have deteriorated spiritually, but technologically-speaking, have improved tremendously
● The telescope allows us to see great distances; The telephone allows us to hear from miles away; The camera allows us to record images on a paper without human input; the tape recorder allows to store a voice for eternity

4. Responsa Rem" a (R. Moshe Isserles, Poland, 16th c.), Siman #10

The case²: Rav Meir ben Isaac Katzenellenbogen (d. 1565), known as the Maharam Padua, was one of the geonim of his time. Seeking to take advantage of the newly invented printing press, he decided to publish a new edition of the Rambam's Yad Hachazakah that would include, among other additions, his own notes.

¹ "Whereas prior, people ploughed the ground with sticks and rocks, Tuval-Cain invented a metallic instrument. Our generation would have viewed the invention of *Tuval-Cain* as an advancement in technology, a replacement tool to ease and improve farming. *ChaZaL* explained that the tora saw a destructive force behind this progress." *Michtav Me'Eliyahu vol. 1, p. 270-271*

² Summarized by Rabbi Moshe Taub: <http://www.bvkkosher.com/copyright-in-halacha>

Most of the major publishers at that time were Christians who had served the Jews well with their publishing houses. Initially, the Maharam wanted the major publishing house of Marc Antonio Giustiniani to put out his Rambam. Before a deal was finalized, the Maharam decided that another non-Jewish publishing house, that of Alvise Bragadini, offered a better deal.

Giustiniani was none too pleased and responded by publishing his own edition of the Rambam, at a cheaper price...including the Maharam's commentary!

Issues the Rem"ā considered:

- Can *b'nei Noach* be held responsible in the Jewish court system for the Noahide *mitzvot*?

"א"כ הוכחנו וביררנו שדנין בני נח בידי ישראל הואיל ומצווה עליהם"

- Is there a violation of the prohibition of *hasagat gevul*?

"ומשמע מדקאמר ואוקי גביה שעשה בידיעתו ואפ"ה יכול לעכב עליו"

- Should we be concerned about angering the non-Jewish populace by ruling against them?

"ואין לומר דמשום שלום מלכות או איבה נקיל בדבר ונעבור קו המשפט, דבר זה אינו כדמפרשים בעלי התוס' אשר מימיהם אנו שותים ריש פ"ק דע"א דבדבר מקח וממכר לית ביה איבה משום דכל אחד יוכל להתנצל ולומר אינו צריך לקנות ולמכור"

5. Shulchan Aruch (R. Yosef Karo, Israel, 16th c.) O"C 154:5

ספר תורה שבלה, מניחין אותו בכלי חרס וגוזזין אותו בקבר תלמיד חכם

6. Magen Avraham (R. Avraham Gombiner, Poland, 17th c.), O"C 154:9

ס"ת שבלה. והוא הדין ספרים ואסור לשורפן [ב"ש] ונ"ל דה"ה בכל תשמישי קדושה דהוי בכלל לא תעשון כן לה' אלהיכם וכו' כמ"ש ססי' קנ"ב וכן כתב הרמב"ם במל"ת סימן ס"ה שהמאבד כתבי הקודש עובר בלאו:

6. Shulchan Aruch (R. Yosef Karo, Israel, 16th c.), Y"D 271:7

ספר תורה צריך לכתבו בימין. יש אומרים שיש לכתב בקלמוס של קנה ולא בנצה (מרדכי פ"ק דגטין).

7. Pitchei Teshuva (R. Avraham Eisenstat, Poland, 19th c.) Y"D 271:20

A reed quill. In the *Ba'er Heitev* and the *Ta"z* it can be implied from their words that a printed copy is considered as having been written and it is permitted *l'chatchila* to write a *Sefer Torah* with a printing press. However, *Teshuvot Chavot Yair* invalidates such a *Sefer Torah*, and the *Sefer Bnei Yonah* notes that the law is in accordance with him and invalidates even *b'dieved*, even one letter that was printed... Furthermore, holy books that have been printed using the *Rashi* letter font, even if they are printed in *lashon chol*, should not be treated with disrespect because they are holy because of what is written inside of them and their given purpose for Torah study.

8. Responsa Avnei Nezer (R. Avraham Bornstein, Poland, 19th c.), O"C 372

(א) מכתבו הגיעני בדבר המאשין מצות. האומנם כי לא ראיתי המאשין מעולם. בכל זאת נכונים מאוד דברי הגאון מקוטנא זללה"ה. כי מאחר שהגדולים שלפנינו אסרו והרעישו מאוד על המתירין יהי' מאיזה

טעם שיהי' בטח הי' להם טעמים נכונים. מי הוא אשר יסיג גבול אשר גבלו הראשונים כמלאכי השרת ולא יירא מהכוות בגחלתם:

(ב) והנני להזכירו דבר בעתו כי שמעתי שנפרץ מאוד באיזה עיירות אשר אינם אופים מצות כל בעל הבית לעצמו. רק אחד אופה למכור. ורע עלי המעשה מאוד. האחד כי אם הבעל הבית אופה משגיח על המצות. וכל אחד חרד על המצוה ורואה שיהי' על צד היותר טוב. ודיני אפיית מצות רבו כמו רבו. לא כן אם אחד אופה כדי להרויח כל מגמתו למעט בהוצאות ולא ישגיח כל כך על המצוה. השנית מי זוטר מה שאמרו במדרש [שמות רבה פ' י"ז] בשכר שטוחנין ולשין את המצות. ואם כי בטחינה הדבר קשה. על כל פנים בעיקר מצוות שימור דלישה. למה נמלט במצוה חביבה מאוד פעם אחת בשנה ויקנה מצות מן השוק כחוטף מצוה מן השוק:

(ג) על כן אם יוכל לבטל מנהג הרע הזה לגמרי מה טוב...

- If one person is baking the matzot for himself, he will be more cautious and particular with the baking process. One baking on behalf of many for profit, his whole motivation is to limit costs and will not be as careful with the mitzvah.
- The Midrash says that the Jewish people left Egypt in the merit of grinding and kneading the matzot. We have this mitzvah once a year, despite the hard work, it is a great mitzvah.

9. Responsa Divrei Chaim (R. Chaim Halberstam, Poland, 19th c.), O"C 1:23

הנה ראיתי תשובות גאוני זמנינו שהסכימו לאסור וצדקו מאד בדבריהם הגם כי על קצת דברים יש להשיב אך די לאסור בזה במה שכתב הגאון מה"ר מרדכי זאב שראה בעיניו כי אי אפשר לגרור היטב הנדבק בו וכמה מכשולים יוכל לבא בזה אולם גם לדעתי הרבה טעמים על פי דין לאיסור אך הם כמוסים אתי כאשר כן קבלתי מפי מו"ח ז"ל שבכמות אלה הדברים אין לגלות הטעם רק לפסוק הדין בהחלט והשומע ישמע וגו' ולכן בדרך החלט אומר לכם כי העושה מצות על כלי זה הוא חמץ גמור:

...ולכן ידידי לדעתי שאין להתיר זה בשום אופן ואם לא יאבו שמוע מה נעשה להם אם אוכלים חמץ ממש בפסח ועיין בפסקי מהרי"א ז"ל [סי' קל"ח] שהביא ראייה שאין להקל מחמת חשש שיצאו חוץ לדת תורה ולכן אין להתיר בשום אופן:

- It should be forbidden because it's difficult to properly scrape the dough off the machine, and numerous problems may occur as a result

10. Moda'ah L'Beit Yisrael (R. Shlomo Kluger, Poland, 19th c.)

הנה מכתבם קבלתי יום הזה א' חשפטים לעיוחי ערצ, ואם כי אני מוטרד וחלש כח, כנתיי חייך להוסיף הלילה כי עת לדבר כי ימי הפסח מחשבים וצאים צעזע"י, וצעיר גדולה לאלקים צריך להחיל לשאול ולדרוש מקורם לשלשים יום לפני הפסח - והנה ע"ד שאלתם אם להחנהג לעשות המצות לחג הפסח ע"י המאשין הנחמדש צמדינות אשכנז, הנה מה שהינד לכם שפה"ק עשי כן, זה שקר גמור ולא מיני' ולא מקצתו ולא עלה על לב אדם לעשות כן מכמה טעמים שאצאר, ואין ללמוד האשכנזים מכמה טעמים, והנה טעם האיסור צוה נראה כי ראשון שצראשין אין זה מוגדר ביושר והמוכר להיות גזול עניים אשר עיניהם נשואות על זה כי מן העזר היה שהם עוזרים צמדות יש להם סעד גדול להוצאות הפסח המרוצים לבני עמנו, והרי אמרו צפ"ק דמגילה דלכך אין קורין המגילה צצצח אחר רציוסף מפני שענייהם של עניים צמקרא מגילה, וע"ש צחום' שכתבו דאפילו צמקום דאין חשש שחא יעצורנו אסור מטעם הכ"ל, הרי דמקרא מגילה חובה ומדברי קבלה וצטלוהו צצצח מפני שענייהם של עניים נשואות צמקרא מגילה, ומכש"כ צוה דאין שים סך מזה צמאשין דאין לעשותה, דענייהם של עניים נשואות לזה ולהשכר על פסח, וגם

- The Machines will end up taking away the livelihood of the poor, because the machines replace many of the tasks performed by people
- after the machine shaped the matzo into a square-shape, a worker would round it off so that it would be circular, taking the excess dough back and adding it to the other dough so it could be used in the next batch of matzos. The fear was that in the meantime, the extra dough would have time to turn into chametz!³

³ <http://www.bvkkosher.com/machine-matzah-controversy>

11. Shulchan Aruch (R. Yosef Karo, Israel, 16th c.), O" C 460

סעיף א- אין לשין מצת מצוה ולא אופין אותה על ידי א", ולא על ידי חרש שוטה וקטן.
סעיף ב- הרא"ש היה משתדל במצת מצוה ועומד על עשייתה ומזרז העוסקים בהם ומסייע בעריכתן, וכן ראוי לכל אדם לעשות להטפל הוא בעצמו במצוה.

12. Bittul Moda'a (R. Shaul Yosef Nathanson, Poland, 19th c.)

• ומ"ש דלנחת ידי חובת מלא וודאי לית וזה מ"א ס"ן הלו לא עדיף ממעשה
חרש ש"ט וקטן שאין זו דעת פלמו איכ אף שאר המלכות חסר
מ"א מ"א ס"ן דיש לגזור הא אטו הא " לא ידעתי מה שח אטו חסר
סה"מ א"ס"ן נעשה מ"א כישוף שפעליכין עכס לטס ומחנלגל מאליו וטולד
מ"א עיסה גדולה . והלא הדנה בני אדם צעלי כס מחנלגלין כהנלגל עד
סנערך מ"א מלה גדולה וכי יגרש זה מזה מחנלגלין צוואלגר האלץ של עץ .
וכי ה ואלגר עץ יש לו יוחר דעת מוועלגר מחכות וכל הסווע ילחק לו על
פלומותו ודצרו סוב ראיתי שגס הדג מ ק א ל י ס הכנים צה . אחס מ"ס

the machine does not work on its own (comparing it to rolling pins, which, of course, don't work on their own either) and since a Jewish adult is operating it there is no issue.

13. Mishna Beitzah 5:2

Any [act] for which one is liable on Shabbat as a matter of shevut [restrictions established by the Sages regarding Shabbat to prevent violation of Torah-level Shabbat prohibitions, and to increase its sanctity], or as an optional matter [i.e. something not fully a mitzvah], or as a mitzvah, one is also liable [for such an act] on a holiday. And these are [the acts for which one is liable] as a matter of shevut: one may not climb a tree, and one may not ride atop an animal...

14. Talmud Bavli, Beitzah 36b

Nor ride on an animal... It is a decree that was made lest one cut off a branch to use as a riding switch, and thereby perform the labor of reaping, which is prohibited by Torah law.

15. Shulchan Aruch O" C 305:18

אין רוכבין על גבי בהמה ולא נתלים עליה, ואפלו בצדה אסור להשתמש; אבל צדי צדדיו, כגון שדבר אחד מנח על צדה והוא משתמש בו, מתר... הגה: ואסור לישב על קרון שעכו"ם מנהיגו בשבת, משום שמשתמש בבהמה; גם שלא יחתך זמורה.

16. Shulchan Aruch O" C 397:1

כל אדם יש לו אלפים אמה לכל רוח, חוץ מארבע אמותיו או מהמקום ששבת בו.

17. Responsa Chatam Sofer (R. Moshe Sofer, Hungary, 18th c.), 6:97

ביאור איסור להפליג על העגלה ההולכי ע"י הקיטור המה דאמפפוועגען /עגלת קיטור/

The case⁴: a Jewish physician had to travel on Shabbat to deliver a gentile baby.

Issues the Chatam Sofer considered:

- Would riding a train be categorized under the prohibition to ride an animal on Shabbat?

⁴ As presented at <http://www.jewishpress.com/judaism/ask-the-rabbi/q-a-sabbath-shuttle-part-viii/2014/02/20/>

ויען הגזירה גופי' שמא יחתוך זמורה רחוקה היא מכ"ש בקרון שהגוי מנהיג הבהמה ויש לתמוה איך גזרו ובטלו סמיכת קדשים בי"ט משום כך גזירה רחוקה וגם מה ענין צדדים וצדי צדדים לענין זה בשלמא במשמש במחבר משום שמא יעלה ויתלוש יש לחלק בין צדדים וצדי צדדים אבל הכא קשה להסביר הדבר...הנה לית בהו לא משום משמש בבע"ח ולא משום נכרי העושה מלאכה בתבערות הגחלים דהרי איכא רוב גוים

- Does the prohibition of leaving one's Shabbat *techum* of 2,000 Amot apply to riding on a train?

ולכא אלא משום תחומין ואעפ"י שהוא למעלה מיו"ד מ"מ הרי הוא רוחב ארבע

Conclusion:

ושרשו פתוח עלי איסור דאורייתא שבת שבות כמ"ש רמב"ן בביאר בפ' אמור בפסוק שבתון זכרון תרועה... וצריך לומר דשאני ישיבת ספינה דיושב ושוברת כמו בחדר מטתו בביתו ואינו עושה שום דבר בגופו ומיא הוא דמטי ליה והוא נח מה שא"כ בהליכתו בתוך התחום להתקרב אל סוף התחום עובר על אם תשיב משבת רגליך ואינו שוברת והוא עובדא דחול טפי ועובר על שבות דאורייתא כמו שהסביר הרמב"ן ז"ל במתקן לשונו ולפ"ז היינו דוקא בספינה שיושב בקתדרא ואינו מתקרב במעשה גופו ויושב ועוסק בעונג שבתו כמו בביתו ממש אבל הנוסעים בדאמפף וואגן אינו שוברת וגופו נע ונד ואי אפשר לו לעסוק בעסקי שבת בשבתו אשר רגל בהם בביתו...ומפורש בדברי קבלה אם תשיב משבת רגליך וגומר ממצא חפצך כנלע"ד פשוט וברור בעזה"י.

- The prohibition of *shabbaton* limits activities which fall under the category of *uvda d'chol*
- Riding on a boat on Shabbat would not be a problem because one's body is at rest as opposed to riding on a train where one's body is never at rest

18. More Questions for the present and (not so distant) future

- Can one be the "tenth" for a minyan via video technology?
- If one walks by a CCTV on Shabbat, has one violated causing the machine to record one's image, a potential violation of writing on Shabbat?
- Can one answer a blessing or kaddish via distance technology?
- If one can control home appliances with the mind, would this constitute 'prohibited activity' on Shabbat?
- May one fulfill Mishloach Manot by sending an email?
- May one ask forgiveness before Yom Kippur through a text message

Signed With Tears

EVERY DAY FOR DECADES a postal sack full of letters was delivered to 770 Eastern Parkway. Intimate questions typically sketched these pages: a writer looking for advice or for a blessing, for explanation or validation. The Rebbe read every letter personally.

An employee in Chabad's publishing division recounts: "I saw firsthand the many hours the Rebbe would spend opening, reading and responding to people's letters, so I ordered an electronic envelope opener. I figured that it would expedite the process." The next day it was returned by Rabbi Groner, one of the Rebbe's secretaries. "I demonstrated it and the Rebbe said it made too much noise," Rabbi Groner explained. After some research, a silent electric opener was found and submitted to the Rebbe. The following day it was returned again. Rabbi Groner said: "The Rebbe smiled widely at the effort, but said there was another reason for not accepting the gift. 'Many people seal their letters with tears,' the Rebbe shared. 'These cannot be opened with a machine.'"